

محراب

نمبر : ۲

۱ شباط ۱۳۴۱

صافی : ۲۶

محراب

اقتصادی ، اجتماعی ، فلسفی ، تاریخی ، ادبی مجموعه
شیدیک آید بر نشر اولنور

مترجمان

اسلام تاریخی و حسین جاہد بک ترجمہ اسلامی تاریخ اسلام حقنہ انتقاد ، یوسف ضیا
ایران ماصالی . . . . . قریب حسین
آنادولو جغرافیاستہ سماعی بر باقیش . . . . . ا . ب
تصوف دائماً مظفر در « از میرلی اسماعیل حق بک صوک بر جواب » . . . . . شیخ صفرت
یر یوزندہ و آنادولودہ بوغدا ی منطقہ لری . . . . . م . شرف
جولده بر سجدہ « مابعد و صوک » . . . . . سمیر جمال اورہ نرس
جانی آئندہ بر فیلسوف « امیل سووستر » . . . . . عبدالحمید ہادی
یکی نشر ایدیلن اترل : قانت و فلسفہ سی ، انتشار اسلام تاریخی ، اخلاق درس لری ، اسوان مجموعہ سی ،
ہلال اخضر جمعیتک بر مکتوبی .

شہزادہ ہانی : اوقاف اسلامیہ مطبعہ سی

۱۳۴۱ - ۱۹۲۰

سنه : ۲

پنجشنبه

صاي : ۲۶

۱ شباط ۱۳۴۱

سنوی وسطی (۱۳°) بوغداي چابوق کماله کلیر. بو خاصه‌سندن دولایی برچوقی یرلرده حرارت مسئله‌سی حسن صورتله حل ایدلمشدر. فرانسه‌نک Manche قییلرنده ۲۵۰-۲۷۰ کون طلب ایدهن بوغداي وسطی روسیه آسیاسنک بعض منطقه‌لرنده ۱۲۰ کون بیله کفایت ایدهر. دیگر جهتدن بوغداي صیجاقلنی قیش - ۲۰° دن آشاغی‌یه دوشن قارسز یرلرده آنجق ایلاک بهارده طوپراغه آتیله‌بیلیر. قار یاغیشیله مترافق، صوووق یاپان یرلرده ایسه بارو متر قاچه دوشرسه دوشسون تخم قیشین آتیله‌بیلیر.

خلاصه؛ دنیله‌بیلیرکه بوغداي قارسز قیشین صوئوقلردن قورقار. بالعکس اوستلری محافظه ایدیجی قالین قار طبقه‌لریله اورتولونجه قورقدینی طوکلره قولایجه مقاومت ایدهر و طوپراقی آلتنده قالمقدن مئثر اولماز. عمومیتله بوغداي شدتلی و مئادی قارلی قیشلردن زیاده معتدل فقط آرده طوکل یاپاک قیشلردن قورقار. بوغدايک کرک قیشدن اول کرک قیشدن صوکر اکیله‌بیلمسی سطح ارض اوزرنده بوغداي ساحه‌لرینک توسع ایتمسی موجب اولور.

ب — یاشلور. بوغداي هر نبات کی کماله ایرمسی ایچون اساساً صویه محتاجدر. بونکله برابر راطب؛ بالخاصه یازین فضله راطب اقلیملری سومز. بالعکس یازین فضله قوراقلغه تحمل ایدمیلیر. بوندن دولایی درکه خط استوا یا غمورلریته معروض یرلره روزکارلرینک اعظمی درجه‌سفی آلان ناحیه‌لر بوغداي زراعتی ساحه‌لرندن خارج قالیر.

(مابعدی وار) م. شرف

پولده بر سجده

(مابعد وختام)

آیلر و پیلار کچدی، ارض قاج کره چرخ سوزانی دور ایتدی. نهایت، بر کون، «زرقا» اسمیله چاغریلان کوچوک مغنیه تکرار کندی قیله‌سنه قاچغه موفق اولدی. آرتق بویومش، یارا ایزلری غائب اوله‌رق تنه کنجلیک کیتدکجه انکشاف ایدن طراوتی دوشمشدی. کنجلی، اختیارلر کوزهل سسنه حیراندی. اعضاسنک تناسب آهنکته دوروطاتلی کیجه‌لرده کوزهل بریلدیزی سیر ایدرکی مجلوبیتیه باقیورلردی. باد صحراده اوکایا قلاشیرکن شه‌سز شدتی بر آترک ایدیوروملایمتله، رقتله تماس ایدیورودی.

فقط او ، نهایتسز بر احتراصله دو کوملنمش ، تازه وجودینه امل و حرص قوردی دوشمشدی . هر دم باشقه بر ارزویه شکار اولیور ، امل بر برکان کبی کیتدکجه طاشوب آتش دوکویور ، پوسکوردیکی قیامتار آرتدقجه اونی یاقیور و تشنه عمری لاوصیجاقلغیه سیراب ایدیوردی .

قبیله ارککلرینک چوغی اوکا اسپردی وپک یاقندهده کنجشیخ ایله ازدواج ایتمشدی . غنیمتارک اک کوزللی اوکا هدیه ایدیلیور ، نظرلرک اک آتشیی اوکا عطف ایدیلیوردی . قیزلر اونک یاننده پشلیرینی اکیورلر ، جلوه لری ترک ایدمک مکدر کورونیورلر و آرتق بیاض دیشلرینی کوسترمز اولیورلردی .

بویله اولدیغی حالده زرقا هر کونی برغمک صیدکا هنده زبون کچیریوردی . اوزاقلردن اسن روزکار احتراض مملکتلرندن نامتناهی امل کتیریوردی . و ماسوا حرصی طبقی صابون کوپوکندن ثورمک ایستهن بر قبه کبی ، بر یاندن سونویور . کوچوک بر اثر تشویقه هبا اولویوردی . . .

بر کون زرقانک اکلندیلمسی ایچون بتون آچ اسیرلر طویلاندی . هفته ده بر قاج آووج بوغدا یله یاشاپان بوناچار محکوملر شیخک چادیری اوکنه دیزلایلر . وجودلری قدید کبی ضعیف ، نظرلری حیوان نظرلرینک وحشت و معناسزلغنه مشاهدی . آللرنده اوقلرله بر برینی ایتهرک صف اولمایه چالیشیورلردی . خلق ، کیمی صامانلر اوزرنده باغداش قورمش ، کیمی آیاقدنه ، چوجوقلر خرما آغاچلری اوزرنده کیفلی برر مایمون کبی ، هپ اویونی سیره حاضر لائمشلردی .

قارنی اوستنده دیزی دیزی بونجوقلر صاللانان ایری وجودلی بر یرلی ، قوماندا ویره رک حایقیردی .

دورت بش متره اوزاقدن ، بو اویونده مهارت کسب ایتمش بر (نوغری) قوشی ، صیچریارق اوچدی .

بردنبه آچار صفنده وحشی برنعره قوپدی . چونکه ووران صاحب اولاجقدی . آجی آجی چیغلرله اوقلری فیرلاتدیلر . قوش هواده برایکی شماشقین قناد ضربه سندن صوکره هوالاندی . اوقلر مختلف مسافه لرده قوملره باتدی . یوشه کبتدی . .

بو اویون آقشامه قادار اویله بویوک بر رغبتله دوام ایتدی که اسیرلرک حدتلی ، وحشی آچ حرصلری ، بر برینی قیروب آزه رک چابالامه لری غریب و شن قهقهه لره قارشیلاندی .

قیزغین صحرا کونشی بوسفیللری یاقدی . یورغونلق ، آچاق ، حرارت درمانلرینجه
 ثانیه دن ثانیه یه بتیریوردی . ذرقاڭ هیچ نشئه سی یوقدی . حتی قلبنده توحاف براوزوتی
 بیله حس ایدیوردی .
 کونش برا کتبه آرقاسندن چکیایر کنی تحتروانه بیندی . ایکی اوج زنجی اطرافندن
 طوتدی . اوزاقلره طوضرو تنزه ایچون یول آلدیلر ...
 چولده بو آقشام او یله بر سکونت واردی که ، موجودات ترک قضا ایتمش ، هویت
 اصلیه لرینه چکیلمش ظن ایدیلیردی . ضیا اوزاقلره داغیلیمش ، غروبک براقدینی آتش
 دامارلر آچیلان اقلرده رؤیا کی حقیف مهیم قالمشدی .
 تحترواندن ایندی . بویوک برآی یکی دوغوبوردی . هوانک قوملره تماسندن حاصل
 اولان سس بیله ایشیدیلیر کیدی .
 بوکون اونک خیالنه ، هپ اولجه أسیر اولدینی قبیله نك رئیسه سی کلییوردی . کیم بیلیر
 اوده دینی براقشمیدی ؟
 چونکه ، او وقت مکه جوارنده یکی بر دین توره یوردی وقلبلری عبادتگاهنده برعود
 کی یاقیوردی . او ، پتپرست قبیله ده بیک کونشه طوتیلیمشدی .
 اولجه صنمه ، طوپراغه ، دمیره ، پارلاق قاشلره ، غدارلغه طاپان بتپرستلر شیمدی
 بونلری بویوک آلهک حین و قدرتی اوکنده قوم دانه لری قادار حجل و حقیر کورییوردی
 و بونلری آنجاق اوکا عائد اولدینی ایچین ، اونک ذکر و عشقنه مظهر اولدینی ایچین تجیل
 و تقیل ایدیورلردی .
 یوزلرنده او یله بر قوت و ضیا واردی که ، کوزلر جاذبه سیله قرارییور ، عشقلری تماس
 ایتدیکلری جامد موجوداتی حیاته کتیریوردی .
 چولاک یکی برانکشاف عشقله تیتریه ن قوملری اوزرنده عبادت ایدیورلر ، ییلدیزلر
 قیام ورکوعلرینه اشتراک ایدیور ، دورلریله عشقلرینی تنظیر ایدیور وچول کویا ، اونلره
 عظیم برسجاده تشکیل ایدیوردی .
 بو حیات بر آتشدی که دوشه نلر کلزارده کی مست اولویور و برآزدها ، برآزدها ،
 دیه ، دوامی ایچین نیاز ایدیوردی .
 بو عالم برلشمش یوره کلرک توحید و ذکرندن وجوده کلن او یله بر سارزدی که تللری جان و تنندن ده
 بالاتردی نغمه لری عشق ازلینک ربانی تللری و پرده لری اوزرنندن اوچوشوب اهتزاز ایدیوردی .
 محراب — صای ۲۶ ، فورمه ۳

حضرت محمد (ص.ع) كاك بويوك معجزه سي قىلبرده اويانديرديني سرمدى عشقدى .
 زرقا مراق ايديوردى . وجودى ريشه نك آهني دويديني زمانكي كبي كيزلى كيزلى
 تيتريوردى . بوكيجه اورايه قادار كيمه يه قرار ويردى .

آي يوكسلمش، چول يكي ضيارار بر نوره پويان اولمشدى . كويا عالم ا كوان وارواح
 مضى بر نقاب آئنده ، مجلس عشق وعشرتده بزم جوشا جوشه مستغرق اولمشلردى ..
 يك اوزاقدن چاديرارى فرق ايتدى . سسز ، ساكن ، مهيلى سيران برر كولكه
 كبي ايديلر .

ناكهان يره باغداش قورمش بياض صاچ وصقاللى بر اختيار كوردى . آئنده عتيق
 بر تسبيح ، ياننده تبرى دوريوردي . ا كيلهرك دقتله باقدى . اوده يوزيني يوقارى
 قالديرمشدى . همهن بر برلرني طانيديلر .

بو اختيار ، اولجه سياه صقاللى ، كوچلى قوتلى بر مغني ايدى . نه قادارده بلى بوكولمش ،
 صقالى آغارمش ، بدني ويران اولمشدى . بو خرابه ده صانكه باشقا بر روح مسكن قورمشدى .
 زرقاده اورايه ، قومه چومه لى . قونوشمايه باشلاديلر :

— بوراده كيجه ياريسى نه بكه يوردك ؟

— حضرت رسوالله (ص.ع) اسداه على ايله برابر بوكون بورادن كچه جكدى . اونى
 بكه يورم .

اخيار ، ديزلري اوزرينه قالفارق برى اوزون وجودلى ، ديكرى داها قيصه ايكي
 متعاقب بولجى به دقتله باقدى .

همهن طانيه رق آياغه قالدى . زرقاده قالدى . ياقلاشديلر . آه «ام جميل» بوجودك
 كذر كاينه ناصل ياقيجي ديكنلر آتا بيلمشدى ؟ شهسز بو رسول الهى ، سماي ظلمتده
 بيليركن كهده كي بتلر قيرلدى . آتشكده مجوس سوندى .

زرقا ، يالكز سماي الهى به بكمزه ين ايكي نظرك ونجهي اوزرينه انعطاف ايتديكنى
 حس ايتدى . حضرت محمدك نه كرلري اوزونده كي دست شربفلرينى ، نه جبهلري ايجريسنده كي
 وجودلرينى فرق ايتدى . بوتون عالمه شاين نظر وتوجه آنجاك بو ايكي شمسه بكمزه ين
 چشم جاذب واردى .

هرشيئى اونوتدى :

نه سمعنده غاغله حيات ، نه خرص اقتدار ، نه اختشام قالدى .

اونی بردن کوزل برصیادک مزراعیله ووردیلر. برکیش می، بروجودمی، یالکیز بر
تورجاذبی اوکا دوغرو اوچق ایچون کندینی آتدی. دام عشق آچیلدی سجده ایتدی.
عشق موجودیتنی آریتدی. چولار، کوکار، عالمی بر رنک عشقله تلون ایتدی.
بر اسم عشقله چوشدی و علو کسیددی. آگاه بر اوق کبی اونی ووردی سرنکون
ایتدی، گذرکاهی لعل ایتدی. یوش یواش باشنی قالدیردی. هرکوندوزک کیجه سی
اولدینی کبی اطرافنده حقیف ضیادار بر کیجه عودت ایتدی. صباح یقیندی، اختیار،
حالا اوراده تسبیح چکمه کله مشغولدی.

او آغلیوردی و کوزیاشک بویله بر عثمان ذوق اولدیفندن هیچ خبردار ایدلماشدی.
وجودی حیانه یکی طوغمش برچوچق کبی، یاخود جسدینه عودت ایتش برروحک
یادیرغاماسنه بکزر ارتعاشلرله تیتیریوردی.

اکیلدی، دام عشق آچیلدی، سجده ایتدی....

بوسجده، عشق ربانی بی اونک کنز روخنده روشن قیلدی. ودست فیضیله اونی
اوقشیدارق، یاقارق تکرار خلق ایتدی..

ایلرجه قیبه سنک خشم و غضبندن، زوجی شیخک غیظ و انفعالنندن قاجارق «مکه» ده
بر عربک محبتنده خدمتکارانی ایتدی.

اقتدیسندن تورلواذا کورر، حرص حیاتی یکمه یین بوظالمدن قباحتسزجه جزا آلیر،
حبس اولونور، دکنکه دووولور، قومه کومولوردی.

فقط زرقا، ماضی ایچون بو حالی مرحم دیبه، قبول ایدیوردی.

هم، بوطالم زخم واکدارده، نهایتسز برذوق عشق عمانی ایله منور سهار، لذت عشقنه
قانیلماز پرده لر، جنون و سکون آراسنده سحر و صیدینه تحمل ایدیلز مرحله لر سیر
ایدیوردی.

بعضاً حضرت رسولک حضورینه أفندیدن کیزلی اتصال ایدیور، او وقت می کاسه بی
چارچالیاچق حاله کلییوردی.....

بر کون، بازارده، أفندیسنه أرزاق و ساقسی اشترا ایتک ایچین کیتمشدی. آرقه سنده
یویوک، آغر برچووال واردی. آیاقلری چپلاق، جاری پڑمرده ایدی.

عودتده، تنها چپلاق بریول اوزرنده آقار برچشمه کوردی. چووالی و برألنده کی

ساقسیرلی یره براقدی . چشمه نك سدی اوزرینه اوطوردی ، کوزلرینی قیادی . صویك شکایت و او یلاسنی دیکله یوردی . آ کسزین چشمه نك قبه سی آرقه سندن سسلر پیداولدی . اوج مسلح اذکک اوزرینه آتیلدی . بونلردن بری ، زرقانک اسکی زوجی ، قبیله شیخی ایدی . آغزینی طیقادیلر و قوللارینی سرت ایپله باغلادیلر . دها کوچو جو ککن ، قایناق باشندهده أسیر اولمشدی . یالکیز او وقت بو شدت و حقارت یوقدی .

شیمدی اوننی برکوفه ایچنه آتدیلر . زوجی زوجه سنی ، تابعلر عزیز متبوعه سنی کویا طانیموردی و کویا بو حال برقیامتدی . .

قبیله خلقی بادییه ، یوللره دوکولمشدی . تا اوزاقلردن « لولولو ! » دییه رک قارشیلادیلر و تورلو کفر لرله لعنتلر ایتدیلر .

أسکی عشیرت رئیسهنک صفاسی ایچون اویون قوریلان میدان بر قازیق دیکیلدی . چالیلر ییغیلدی و چوچوقلر آغاچلر اوزرینه طیرماشدی . زرقایی کتیردیلر . قازیفه زنجیرله باغلادیلر . کونش افقه یاقلاشیوردی .

چهره سی آزاده غم ، کوزلری سرور عشقه ضیاداردی . ملک الموت أنده علامت تبشیر ، بو مشعله و صلتک شعله سیله مظلم و ناپیدا اولمشدی .

تکرار صوردیلر :

— دینکه اهانت ایتدکی ؟

او یینه جواب ویرمه دی . یالکیز ویران بر محراب حسنه بکزه یین پڑمرده باشنی تصدیقه صاللادی .

آرتق ، چالیلری آتشله دیلر . آیاقلرندن یوکسلهن غولر ایچنده محبس وجودینک اشتعالی ذوقیله سکران اولدی . دم وصلت ایریشدی . ذرات وجود آچیلدی ، میدان ویردی . آیاقلری ، دیزلری تماماً یاندى . دوداقلری و کوز قیاقلری اوزرندکی تبسم کیتدکجه انکشاف ایتدی ، نور کبی ضیا ویردی . نهایت عالم معادن سرمست لسانیه : — یاربی ، آتش نه قدر کوزلمش ! دیدی . بوسوزی دویان حیران پتپرستلردن بر قسمی ده تحیر قورقارق قاچدی . بر قسمی و رعشه سندن طاش کبی صامت قالدی و « بو ، سحر در ! » دیدی .

سمیه جمال اوره نوی

